GAZETA LWOWSKA.

W Sobotę **Nro. 99.** 21. Czerwca 1817.

Na pół roku, to iest: od dnia 1. Lipca do ostatniego Grudnia, zaczyna się na tę gazetę nowa prenumerata. Uprasza się więc wszystkich, życzących sobie ią nadal trzymać tak w Galicyi, iako i za Granicą, aby ią nie gdzie indziey, iak tylko na naybliższych Pocztach ieszcze przed końcem tego miesiąca zapisali, gdyż po rozebraniu pierwszego nakładu, późnieysi Prenumeratorowie pierwszych numerów otrzymać nie będą mogli. Cena prenumeraty wynosi Dwadzieścia i Dwa Złote Reńskie w Walucie Wiedeńskiey.

Wiadomości kraiowe.

Ze Lwowa. — Dalszy ciąg (*przerwanego w przeszłym numerze naszey*) Reskryptu N. Pana do Stanów Galicyyskich:

§. 9.) Pozwalamy wiernym Stanom Naszych Królestw Galicyi i Lodomeryi, według przykładu innych Prowincyi, własny mieć fundusz, który się stanowym funduszem domestykalnym nazywać ma, i na który Stanom tymczasowo pobieranie tax za nadawanie indygenatu wpływaiących, przeznaczamy.

§. 10.) Też same cztery Stany, z których się Zgromadzenie seymowe składa, będą także i w Wydziale kraiowym, to iest w Kollegium Deputowanych stanowych reprezentowanemi.

W skutku tego będzie na przyszłość dwóch Deputowanych czyli Assessorów ze stanu duchownego, dwóch ze stanu Magnatów, dwóch ze stanu Rycerskiego, i (dopóki więcey miast Królewskich stanowych praw nie pozyska) ieden miasta Lwowa. Względem sposobu obierania, i zostawionego Nam potwierdzania Obranych, zachowuią się przepisy, wydane w tey mierze roku 1782.

§. 11.) Deputowani maią przez sześć lat urzędy swoie piastować. Ażeby iednak czynności Wydziału kraiowego nie narażać na zatamowanie, któreby z tąd pochodzić mogło, gdyby wszyscy Deputowani razem i w iednymże czasie urzędować przestali, stanowi się, że na pierwszem wyborze Kollegii tylko pierwszy Deputowany każdego z wyższych trzech Stanów na sześć, drugi zaś na trzy lata obieranym bydź ma, tak, aby co trzy lata ieden Deputowany każdego z wyższych trzech Stanów, a co sześć lat Deputowany mieyski przez nowy wybor zastąpionym został. Deputowani, którym się termin urzędowania kończy, mogą bezpośrednio znowu bydź obranymi.

§. 12.) Prezydencyę i kierowanie interessów tak na Seymach Stanów, iako też w Wydziale kraiowym, zawsze Prezesowi Rządu kraiowego poleconemi mieć chcemy. W razie zatrudnienia iego, będzie Arcy-Dygnitarz kraiowy przez Nas mianować się maiący, mieysce Prezesa w Kollegium Wydziału zastępować. Równie też zachowuiemy sobie w podobnym razie, mianowanie innego Prezesa na Zgromadzenia seymowe z grona Arcy-Dygnitarzy kraiowych.

§. 13.) Liczba podrządnych Urzędników stanowych ma tymczasowo bydź taka, iaka według normy systematu roku 1782go oznaczoną została.

Pensye zaś stanowiemy następuiące: Dla Prezesa Wydziału stanowego, wyznaczamy roczney pensyi Cztery Tysiące Złotych Reńskich.

Dla każdego Assessora ze stanu duchownego, Tysiąc Złotych Reńskich.

Dla każdego Assessora ze stanu Magnatów, albo ze stanu Rycerskiego, Dwa Tysiące Złotych Reńskich.

Dla Assessora mieyskiego, Dziewięćset Złotych Reńskich.

Dla Sekretarza stanowego, Tysiąc Dwieście Złotych Reńskich.

Dla Archiwisty stanowego Tysiąc Złotych Reńskich.

Dla Kancelistów stanowych, a mianowicie, dla pierwszego Sześćset, a dla drugiego Pięćset Złotych Reńskich.

Dla Odźwiernego, Czterysta Złotych Reńskich.

Dla dwóch Kursorow po Dwieście Złotych Reńskich.

Dla Furtyana wraz z liberyą, Trzysta Złotych Reńskich.

Te pensye należą iuż teraz do systemizowanych rocznych wydatków stanowego funduszu domestykalnego.

§. 14.) Zakres działalności Stanów obeymuie wszystkie przedmioty, które się powszechnego dobra Królestw Galicyi i Lodomeryi, samychże Stanów, lub którego poiedyńczego Stanu tyczą, iak dalece od nich Rząd kraiowy w tey mierze objaśnień zażąda, albo też same Stany z własnego natchnienia propozycye lub przedstawienia do dobra publicznego zmierzaiące Rządowi kraiowemu, albo też przezeń Nam podać za rzecz pożyteczną uznaią; w szczególności zaś ewidencya i repartycya podatków, przez Nas na grunta i ziemię nałożonych, i danin z niemi w związku będących, a to, według zasad przez Nas ustanowionych i w przyszłości ieszcze ustanowić się maiących; podobnież zawiadywanie kwaterowym podatkiem woyskowym i stanowym funduszem domestykalnym; nadawanie indygenatu, mianowanie podrządnych Urzędników stanowych, proponowanie na mieysca funduszowe dla tychże Królestw przeznaczone, i osobnemi rozporządzeniami wskazane, tudzież utrzymywanie metryk szlachectwa.

Tryb sprawowania interessow w Wydziale kraiowym, będzie poźniey osobną instrukcyą przepisanym.

Poprzedniczo sądziemy za rzecz potrzebną namienić, co następuie:

Po pierwsze: Porządek, iakim się interessa na Seymie pod rozwagę brać maią, będzie przez Prezesa Zgromadzenia seymowego wyznaczanym. Jeżeliby więc który z Współczłonków seymowych iakowy przedmiot, albo iakowe przedstawienie, któreby mu się potrzebnem bydź zdawało, wnosić zamyślał, powinien poprzedniczo propozycyę swoią Prezesowi Stanów przyzwoicie oswiadczyć, i iego zezwolenie na to pozyskać, iak to i w innych Niemieckich Prowincyach Naszych iest przepisanem.

Po wtóre: Prawo nakładania podatków w całey rozciągłości swoiey, przy Nas zostaie. Będziemy iednakowoż cztery owe Stany o uchwalonem rozpisaniu nakładów pieniężnych lub produktowych, z podatkiem grontowym związek maiących, czyli o tak zwaney kwocie woyskowey i kameralney, w kształcie osobnych postulatów, corocznie uwiadamieć.

Po trzecie: Jeżeliby Stany iakowymkolwiek bądź dla dobra tych Królestw pożytecznym celem rozpisanie daniny, albo zbieranie dobrowolnych składek przyzwoitem poczytywały, naówczas maią takowe życzenie swoie przez Rząd kraiowy do Naszey wiadomości podać, przed nadeyściem zaś odpowiedzi Naszey od wszelkiego rozpisywania lub zbierania wstrzymać się.

Po czwarte: Przychody stanowego funduszu domestykalnego, dopóki takowe utworzenia własney Kassy warte nie będą, będzie Nasza główna Kassa prowincyonalna, bez naymnieyszego miessania onychże z innemi pieniądzmi kameralnemi albo funduszowemi, w schowaniu trzymać. Taż sama główna Kassa prowincyonalna, wykaże co miesiąc pozostałość tegoż funduszu Wydziałowi kraiowemu, i kwoty, które tenże Wydział stosownie do instrukcyi swoiey przekaże, z pomienionego funduszu wypłacać będzie.

Po piąte: Dopoki własną stanową Izbę rachunkową utworzyć za rzecz potrzebną nie uznamy, będzie prowincyonalna Rządowa Izba rachunkowa (Buchhalterya) Wydziałowi kraiowemu w przedmiotach do zakresu działalności iego należących, potrzebne obiaśnienia dawać.

§. 15.) Ponieważeśmy w nininieyszym Reskrypcie z Arcy-Urzędami prawo zasydowania się na Seymach, iuż połączyli, przeto ponawiamy ninieyszem naymiłościwsze zapewnienie, że owym, którym takowy Arcy-Urząd łaskawie nadamy, toż nadanie osobnem, przez Nas własnoręcznie podpisanem dyplomatem, oznaymiemy. Również potwierdzamy onymże rangę przed wszystkiemi Współczłonkami seymowymi, i przyrzekamy owym ze stanu Magnatów w szczególności ieszcze tę łaskę, że na ich prośby o dostąpienie dostoieństwa Radcy taynego, celnieyszy wzgląd mieć będziemy.

(*Dokończenie nastąpi.*)

Wiadomości zagraniczne.

Francya.

Ministrowie Austryacki, Francuzki, Angielski, Pruski i Rossyyski, odprawili dnia 13 Marca w Paryżu z Xięciem Wellingtonem naradę względem prośby Lucyana Bonapartego, ażeby iednego z synów swoich mógł zawieźć do Ameryki. Oto iest ważny

Protokół tey narady.

Uznano: 1.) iż gdy Północna Ameryka przyięła tylu niechętnych i wygnańców Francuzkich, obecność przeto Lucyana Bonapartego w Zjednoczonych Stanach byłaby ieszcze niebezpieczniejszą, aniżeli iest w Europie, gdzie może bydź lepiey strzeżonym, i że dla tego wypada mu odmówić żądanego paszportu; 2.) iż dla odjęcia mu wszelkiego po-

zornego powodu do żądania tego paszportu, wypada także odmówić go synowi iego Karolowi, którego podróż służyłaby tylko za pretext do proiektów iego oyca; 3.) iż odebrane z różnych Kraiów a mianowicie z Neapolu doniesienia, nie zostawuią wątpliwości o intrygach i niebezpiecznych związkach, które Lucyan Bonaparte we Włoszech utrzymuie; 4.) że, gdy Rzym iest podobno iedynem ze wszystkich miast, gdzieby go naytrudniey pilnowac można, gdzie dozór iest naymniey ścisły, i gdzie, choćby mu nawet odmówiono paszportu, potrafiłby znaleźć sposób podeyścia baczności Rządu Rzymskiego i wymknienia się do Ameryki, — życzyćby się więc należało, aby wysokie sprzymierzone Mocarstwa wyznaczyły mu inne mieysce do mieszkania, nie zaś w Rzymie i Kraiu Papiezkim, i ażeby został bardziey oddalony od brzegów, dla zrobienia większey trudności zamysłom ucieczki, które w głowie swoiey roić może.

Ze zaś wszyscy Członkowie, obecni na tey naradzie, iednomyślnego byli zdania, to więc zdanie zapisane do protokołu, posłali dla wiadomości swoich Dworów, których postanowienia w tey mierze oczekuią.

Officerowie dawnego woyska Francuzkiego, wynoszą się ciągle ieszcze w znakomitey liczbie z Francyi. Naywięcey ich udaie się do Ameryki, gdzie ci, którzy maią maiątek kupują sobie posiadłości, a ubodzy zaciągaią się do woyska powstańców Południowo-Amerykańskich dla nabycia maiątku i sławy.

Rząd Francuzki wydał rozkaz, aby każdemu, żądaiącemu paszportu do Ameryki, przedstawiac iak nayżywiey niebezpieczeństwo iego zamiaru, używać wszystkiego w celu skłonienia go do zaniechania tey podróży, i w tenczas dopiero, gdyby to wszystko nic nie pomogło, wydać mu paszport.

W Paryżu ogłoszono gwardyi narodowey rozkaz dzienny, zawieraiący dokładne opisanie dwóch zbiegłych Hiszpanów, którzy się w tey stolicy ukrywać maią. Są oni winnymi okropney zbrodni, a gwardyom zalecona naywiększa gorliwość w schwytaniu onychże*).

Do wszystkich Burmistrzow i Wóytow wydano surowe rozporządzenia względem przytrzymywania wszędzie zbiegow woyskowych, którzy albo u rodzin swoich bawią, lub też gdzie indziey przesiaduią. Okazuie się bowiem z urzędowego ogłoszenia, że woysko Francuzkie przez dezercyę od roku znakomitą stratę poniosło. Ta może bydź także przyczyną, że od nieiakiego czasu oddalaią legiiony i pułki z pobliskości ich Departamentów, i tak często ie z mieysca iednego na drugie przenoszą.

Codzienna gazeta Paryzka (Quotidienne) zawiera następuiący artykuł: „Swięte przymierze zrobiło wszystkich Monarchow Europeyskich zaręczycielami wewnętrzney spokoyności Państw onychże. Usiłowanie wzbudzenia w iakowemkolwiek bądź Państwie Europeyskiem ducha rewolucyi, iest zbrodnią przeciw wszystkim Państwom. Nie może więc cierpianem bydź żadne schronienie, z któregoby emigranci dawną Oyczyznę swoią obelżywemi pismy zaczepiali. Ten rodzay tolerancyi, który był dawniey, gdy Europa w zawichrzeniu zostawała, nie przystoi teraz zjednoczoney Europie. Prawidło, według którego wydawcy gazet z Belgium wygnani zostali, było naturalnym skutkiem zasad teraźnieyszego Europeyskiego Prawa Narodów. Cała Europa wzdycha do spokoyności. Chce ona bez wątpienia wolności rospraw politycznych, lecz nie chce żadnych rewolucyi.“

Zjednoczone Niderlandy.

Dziennikarze zagraniczni, którzy wyiechali z Belgium, udali się po części do Niemiec północnych.

Z 1747 Urzędników sądowych, w Belgium będących, nie chciało 4rech złożyć przysięgi wierności Królowi i Konstytucyi; za co złożono ich z urzędu, a innych w mieysce ich mianowano.

Niemcy.

Dworska gazeta Sztutgardzka zawiera następuiące Reskrypta N. Króla Wirtembergskiego do Zgromadzenia Stanów wydane:

Kochani Wierni! Ponieważ propozycya zawarta w Reskrypcie Naszym z dnia 26go z. m. względem ugody konstytucyyney, według postanowienia Waszego z dnia 2go b. m. 67 głosami przeciw 42 przyięta nie została, i ten skutek obrady Waszey oznaymiony Nam iest przez podanie z dnia dzisieyszego, przeto ogłaszamy niniecyszem stosownie do rzeczonego Reskryptu Zgromadzenie Wasze za rozwiązane, i rozkazuiemy, aby każdy, nie mieszkaiący tu

*) Według prywatnych listów z Hiszpanii, które w Paryżu odebrano, zebrał Milans, współwinowayca Jenerała Lacego, w Katalonii znakomitą siłę, którą gweryllowie prędko powiększyli, i pogroził naysurowszą zemstą mnichom Katalońskim, gdyby Lacemu włosek tylko spadł z głowy.

Członek onegoż, powracał do domu, gdyż powołanie iego iuż ustało.

Dan w Sztutgardzie w tayney Radzie Krolewskiey, dnia 4. Czerwca 1817.

Z rozkazu Króla.

Drugi Reskrypt Królewski tak brzmi:

Wilhelm, z Bożey łaski Król Wirtemberski.

Kochani, Wierni! Przez podanie Zgromadzenia stanowego z dnia 4go b. m., według którego większość Członków stanowych, zawarte w Reskrypcie z dnia 26go z. m. i w dodatku do niego ostateczne propozycye Nasze względem przyięcia Ustawy konstytucyyney, w sposób wytłumaczyć się nie daiący odrzuciła, znayduią się teraz dotychczesne układy w takiem położeniu, iż zrzec się musiemy wszelkiey nadziei doyścia do celu przez zawarcie ugody z tym Zgromadzeniem.

Jakkolwiek bolesno iest dla oycowskiego serca Naszego widzieć zniweczonemi wszystkie usiłowania Nasze względem ustalenia stanu prawnego, przyzwoitego stosunkom stron wszystkich, przecież monarchiczne obowiązki Nasze i stosunki z innemi Państwami zabraniaią Nam czynić żądaniom Stanów dalszych ofiar, któreby tronowi dostoyność, Rządowi działalność, a Ludowi potrzebną niezawisłość od Reprezentantów iego, wydrzeć mogły.

Przymusza więc Nas konieczność do rozwiązania Zgromadzenia, po którego działaniu żadnego pomyślnego skutku spodziewać się nie możemy.

Załączony tu obraz tego, co względem dzieła Konstytucyi rozprawiano, przekona każdego nieuprzedzonego, że dla osiągnienia tak wielce pożądanego zjednoczenia się uczyniliśmy wszystko, co się tylko zgadzało z prawami Korony Naszey i z zasadami dobrey Administracyi; i że w proiekcie Konstytucyi, połączonym z dodatkiem do Reskryptu z dnia 26go z. m. zawierało się wszystko, co się tylko dla zagruntowania i utwierdzenia osobistey i polityczney wolności Ludu Wirtemberskiego stać mogło. Możemy spodziewać się z pewnością, że współcześni i potomni oddadzą sprawiedliwość postępowaniu Naszemu, i że owych 42ch Członków, którzy stosownem i chwalebnem zachowaniem się w tey ważney sprawie celowali, wraz z Nami za prawdziwych i rozsądnych przyiacioł Oyczyzny poczytaią.

Dla uczynienia iednakże i teraz ieszcze tego wszystkiego, co od Nas zawisło, aby wierny Lud Nasz według wszelkiey możności naymniey zn sił dolegliwości przez opaczny sposób działania większości Zastępców swoich, ponawiamy zawarte iuż w Reskrypcie Naszym z dnia 26. Maia zastrzeżenie, iż, ieżeli większość Ludu Naszego przez urzędowe Zgromadzenia, lub też przez Zwierzchności swoie przyymie proiekt Konstytucyi z umieszczonemi w rzeczonym Reskrypcie warunkami, i My także z Naszey strony ugodę konstytucyyną za zawartą poczytamy i do skutku przywieśdź ią każemy.

Zostawuiemy oprócz tego wolność przystąpienia do tego tym Zastępcom cum voce virili, którzy w rozwiązanem teraz Zgromadzeniu Stanów przeciwko przyięciu Konstytucyi, osobiście nie głosowali.

Ponawiamy oraz zapewnienie, iż teraz iuż przypuściemy wierny Lud Nasz do używania dobrodzieystw proiektu Konstytucyi, iak dalece ten nie tycze się stanowey reprezentacyi.

Za to zaś spodziewamy się z pewnością, że Należący do zjednoczonego Królestwa Naszego nie dadzą się w żaden sposób odwieśdź od zachowania obowiązkow poddańskich i obywatelskich, ale w wierności swoiey i posłuszeństwie tem bardziey wytrwaią, ile że każdy opor i każde burzenie spokoyności publiczney według surowości praw ukaranemi będą.

Dan w Sztutgardzie w tayney Radzie Królewskiey, dnia 5. Czerwca 1817.

Z rozkazu Króla.

W nowych Kraiach Wirtemberskich, wszyscy prawie mieszkańcy są za Konstytucyą, przez Króla proponowaną.

Xiążę Paweł Wirtemberski kazał wydrukować pisma swoie Stanom podane, i w wielkiey liczbie rozdać po Kraiu. Jest ón na czele oppozycyi, i od dawna iuż porozumiewał się z głównieyszymi iey członkami.

Prusy.

Minister Policyi, Xiążę Wittgenstein, przypomniał Rejencyom Królewskim rozkaz gabinetowy z dnia 24go Maia 1811go, zabraniaiący umieszczać w gazetach podziękowania korpusow woyskowych i mieszkańcow, podczas zmian stanowisk woyskowych. Rejencye maią zlecenie czuwać iaka naysurowiey nad dopełnieniem tego rozkazu.

Omyłka. W 97mym numerze tey gazety, pod artykułem ze Lwowa, na samym czele, w przedziale 2gim wierszu 18stym od dołu licząc, zamiast: poczem odczytano Reskrypt naywyższy i reoganizacya Stanow nastąpiła; poprawić: poczem odczytano reskrypt naywyższy o reorganizacyi Stanow.